

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS
GYVŪNŲ GEROVĖS IR APSAUGOS ĮSTATYMO NR. VIII-500 4 IR 19 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO**

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo pakeitimo projektu siekiama užtikrinti laukinių gyvūnų apsaugą draudžiant Lietuvos teritorijoje šių gyvūnų prigimčiai prieštaraujanti naudojimą cirko pasirodymuose.

Europos Sąjungos šalių įstatymuose vis dažniau įtvirtinama nuostata, draudžianti jų teritorijoje rengti cirko pasirodymus, kuriuose naudojami laukiniai gyvūnai. 24 Europos valstybės turi vienokius ar kitokius apribojimus, skirtus gyvūnų išnaudojimui cirko pasirodymuose. Laukinių gyvūnų naudojimas cirko pasirodymuose uždraustas Austrijoje, Slovėnijoje, Norvegijoje, Nyderlanduose, Kroatijoje, daugumos laukinių gyvūnų naudojimas uždraustas Belgijoje, Latvija draudžia cirkuose naudoti laisvėje pagautus laukinius gyvūnus, o Estijoje, Lenkijoje priimtas apribojimas cirkuose naudoti laisvėje gimusius laukinius gyvūnus. Kai kuriose valstybėse draudžiama cirkuose naudoti tam tikras gyvūnų rūšis. Pavyzdžiui, Švedijoje cirko pasirodymuose draudžiama naudoti beždžiones, plėšrūnus, raganosius, žirafas, kengūras, begemotus, ruonius, stručius, krokodilus, danielius, Vengrijoje – dramblis, raganosius, primatus. Tuo tarpu Graikijoje, Maltoje, Kipre, Bosnijoje ir Hercegovinoje įtvirtintas visų gyvūnų naudojimo cirko pasirodymuose draudimas.

Tarptautinių nevyriausybinų organizacijų atlikti tyrimai rodo, kad gyvūnų išnaudojimas cirkuose yra nesuderinamas su gyvūnų gerovės standartais. Dresuojant, kontroliuojant cirko gyvūnus dažnai prieš juos naudojamas smurtas, keliaujančiuose cirkuose gyvūnai vežami iš vienos vietos į kitą tūkstančius kilometrų. Šių kelionių metu gyvūnai laikomi uždaryti vilkikų priekabose, kur neįmanoma užtikrinti jų prigimtinių poreikių. Atvykus į naują vietą, gyvūnai ir toliau laikomi uždaryti, kol ruošiama pasirodymo vieta. Nuolatiniai šių gyvūnų namais tampa ankšti narvai. Laukiniams gyvūnams gyvenant jų prigimčiai prieštaraujančiose sąlygose, daugumai jų dėl nuolat patiriamos streso dažnai pasireiškia psichiniai sutrikimai, jų elgesys tampa neprognozuojamas, ilgainiui gyvūnas išprotėja: bėgioja narve pirmyn atgal, siūbuoja į šonus, nuolat linkčioja ir supa galvą. Visame pasaulyje gausu įvykių, kai cirko darbuotojai, žiūrovai, vaikai žuvo ar buvo sužaloti cirko gyvūnams ištrūkus į laisvę. Tokių įvykių pasitaiko ir Lietuvoje.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai
Įstatymo projekto iniciatorius – LR Seimo narys Linas Balsys.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymas nenumato draudimo naudoti laukinius gyvūnus cirko pasirodymuose.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Įstatymo projektas užtikrins, jog neetiškas ir neatitinkantis gyvūnų gerovės standartų laukinių gyvūnų naudojimas cirko pasirodymuose būtų draudžiamas.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu),

galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimtas Įstatymo projektas neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymo įgyvendinimas neturės įtakos verslo sąlygoms ir jų plėtrai.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios:

Naujų teisės aktų priimti, pakeisti galiojančius ar pripažinti netekusiais galios nereikės.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas atitinka Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimus.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projektas neprieštarauja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisės aktams.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Siekiant Įstatymo projekte siūlomus pakeitimus inkorporuoti į teisinę sistemą, Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktorius turės pakeisti savo įsakymus, susijusius su laukinių gyvūnų naudojimu cirkuose.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetinais metais)

Įstatymo įgyvendinimui papildomų valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų nereikės.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Nėra gauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

„Gyvūnai“, „Gyvūnų gerovė“, „Gyvūnų apsauga“, „Cirkas“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.

Teikia:

Seimo narys

Linus Balsys